

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

10.11.2022 № 5579/5620

Про звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо потреби внесення змін до законів України з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових і нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 04.11.2021 № 3135/3176, усвідомлюючи руйнівні наслідки вживання тютюну та нікотину для здоров'я людей, потенційну загрозу зростання поширеності куріння внаслідок воєнного стану, з метою захисту дітей і молоді від залучення до вживання тютюну та нікотину Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Верховної Ради України щодо потреби внесення змін до законів України з метою запровадження заборони видимого розміщення тютюнових і нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі, що додається.

2. Офіційно оприлюднити це рішення в порядку, передбаченому законодавством України.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань місцевого самоврядування, регіональних та міжнародних зв'язків та постійну комісію Київської міської ради з питань охорони здоров'я та соціальної політики.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Додаток

до рішення Київської міської ради

від 10.09.2022 № 5549/5620

ЗВЕРНЕННЯ

Київської міської ради до Верховної Ради України
щодо потреби внесення змін до законів України з метою запровадження
заборони видимого розміщення тютюнових і нікотинових виробів у місцях
роздрібної торгівлі

Усвідомлюючи руйнівні наслідки вживання тютюну та нікотину для здоров'я людей, потенційну загрозу зростання поширеності куріння внаслідок воєнного стану, з метою захисту дітей та молоді від залучення до вживання тютюну та нікотину депутати Київської міської ради звертаються до Верховної Ради України із закликом внести зміни до Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» щодо заборони видимого розміщення тютюнових і нікотинових виробів, їх упаковок у місцях роздрібної торгівлі.

За останнє десятиліття Україна досягла значних успіхів у боротьбі з курінням. У 2006 році український парламент ратифікував Рамкову конвенцію Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну (далі – РКБТ ВООЗ) — міжнародну угоду, яка спрямована на подолання епідемії тютюнокуріння. У 2012 році було ухвалено антитютюнове законодавство, яке заборонило куріння в громадських місцях. У результаті поширеність куріння в Україні серед дорослих упала з 28,3 % до 22,8 % (дані опитування дорослих щодо вживання тютюну GATS, 2010 та 2017 роки).

Однак станом на сьогодні Україна не повною мірою виконує статтю 13 РКБТ ВООЗ, яка передбачає, що кожна сторона, відповідно до своєї конституції або конституційних принципів, вводить повну заборону на всі форми реклами, стимулювання продажу та спонсорства тютюнових виробів. Зокрема, на Третій конференції сторін РКБТ, що відбулася в листопаді 2008 року за участі представників України, було ухвалено детальні Керівні принципи щодо втілення статті 13 РКБТ. Пунктом 13 цих Керівних принципів передбачено: «Для забезпечення такого стану, при якому в пунктах продажу тютюнових виробів не буде жодних елементів, що стимулюють продажі, Сторони повинні повністю заборонити будь-яке зображення та видимість тютюнових виробів в пунктах продажів, включаючи постійні пункти (підприємства) роздрібної торгівлі та вуличних торговців. Дозволяється лише перелік виробів та цін на них у текстовому форматі та без будь-яких стимулюючих продажі елементів».

Так, в Україні у місцях роздрібної торгівлі: в магазинах, супермаркетах, кіосках, у тому числі на зупинках громадського транспорту, тютюнові та нікотинові вироби розміщені (викладені) таким чином, що має на меті їх приховану рекламу та стимулювання продажу. Згідно з даними глобального опитування молоді щодо вживання тютюну з ініціативи ВООЗ завдяки цьому їх помічає 62,5 % дітей віком від 13 до 15 років.

Ці дані чітко демонструють, що викладка тютюнових виробів у місцях роздрібної торгівлі має рекламний ефект і спрямована саме на дітей, попри те, що будь-яка реклама тютюнових виробів заборонена в Україні з 2012 року. Згідно з дослідженнями Американського педіатричного товариства діти підліткового віку, які спостерігають рекламну викладку тютюну, мають на 64 % вищий ризик почати курити.

Як наслідок в Україні кожна сьома дитина у віці 13–15 років вживає тютюнові вироби, а кожна п'ята – електронні сигарети. Згідно з даними ВООЗ вживання тютюну є причиною хвороб, унаслідок яких в Україні щороку помирає 130 тисяч людей.

Особливо агресивною є тактика рекламної викладки тютюнових виробів у місцях роздрібної торгівлі у Києві. Згідно з дослідженням Університету Джона Гопкінса, на кожну школу столиці в радіусі 250 метрів припадає майже 4 місця роздрібної торгівлі тютюновими виробами. 96 % місць торгівлі тютюновими виробами мають рекламну викладку тютюнових виробів. У 94 % викладок тютюнових виробів медичне попередження на пачці заклеєне цінником.

Відповідно до опитування КМІС, проведеного у травні 2022 року, 81 % дорослих українців підтримує заборону видимого розміщення тютюнових виробів у вітринах магазинів і кіосків. Водночас згідно з даними ВООЗ сигарети у вітринах вважають рекламою 72 % українців.

Таким чином, запровадивши заборону видимого розміщення тютюнових і нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі, Верховна Рада України втілить волю абсолютної більшості громадян України.

Таку заборону, як інструмент зниження рівня куріння та стимулів до куріння, запроваджено в багатьох економічно розвинених державах, таких як Велика Британія, Австралія, Канада, Норвегія, Фінляндія, Ірландія, Ісландія, Нова Зеландія, Хорватія, Таїланд, а також Панама, Кенія, Непал, Словенія та інші, і вона довела свою ефективність.

Крім того, заборона видимого розміщення тютюнових і нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі буде одним із засобів реалізації Указу Президента України № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», а саме сприятиме реалізації Цілі щодо забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці, що підпунктом 3.а. передбачає активізацію імплементації Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну. Чітким індикатором досягнення результатів цієї цілі буде зниження поширеності куріння в Україні до рівня 15 % у 2025 році.

Враховуючи вищенаведене, на виконання статті 3 Конституції України, яка визначає, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» та державної політики щодо запобігання курінню тютюнових виробів, щодо зниження рівня їх вживання серед населення, обмеження доступу до них дітей, охорони здоров'я населення від шкоди, що завдається здоров'ю внаслідок розвитку захворювань, інвалідності, а також смертності, спричинених курінням тютюнових виробів чи іншим способом їх вживання, закликаємо Верховну Раду України заборонити видиме розміщення

тютюнових і нікотинових виробів у місцях роздрібної торгівлі шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення».

Турбота про здоров'я людей – це внесок у Перемогу України!

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО